

საქმე # 160100118002791035
#1/35-19

გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი
საქართველოს სახელით

შესავა—ი ნაწილი
ბოლნისის რაიონული სასამართლო

20 მაისი 2019 წელი

ქ. ბოლნისი

მოსამართლე - ჯემა— კოპა—იანი
სხდომ-ს მდივანი - ვერიკო ნინიაშვილი

ბრა—დების მხარე:

პროკურორი: გი-----ი სა-----ი

ბრა—დებული: სა----ნ ა-----ი

დაბადებული: 1-----ი

პირადი ნომერი: 2-----

მოქა—აქეობა: საქართველოს მოქა—აქე

განათლება: საშუა—ო

ნასამართლობა: ნასამართლობის არ მქონე

ოჯახური მდგომარეობა: დაოჯახებული

რეგისტრირებული და ფაქტობრივად მცხოვრები: მა-----ი, სოფელი აზ-----ი

დაცვის მხარე:

ადვოკატი: არ--ლ ცა-----ა

კვა—იფიკაცია: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილი.

თარჯიმანი: ნა---ი იბ-----ა

სხდომ-ს სახე - ღია

აღწერილობით - სამოტივაციო ნაწილი:

1. წარდგენილი ბრა—დების არსი:

პირის ბრა—დების შესახებ დადგენილების თანახმად, სა----ნ ა-----ის მ-ერ განხორციელებული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

1.1. 2018 წლის 27 დეკემბერს, დაახლოებით 13:00 საათზე, მა-----ის რაიონის სოფელ აზ-----ში, ა-----ების ოჯახის მფლობელობაში არსებულ სახლში, პირადი უთანხმოების ნიადაგზე, სა----ნ ა-----მა გაშლილი ხელის სახის, კერძოდ ლოყის და ცხვირის არეში დარტყმ-ს გზით ფიზიკურად იძა—ადა თავის მეუღლის ჯა---ტ მა-----ს მ-მართ, რის შედეგადაც დაზარა—ებულმა ჯა---ტ მა-----მ განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

2. სასამართლომ დაადგინა:

2.1. ბრა—დების მხარის მ-ერ სასამართლოსათვის წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უტყუარად ვერ დადასტურდა სა----ნ ა-----ის მ-ერ 2018 წლის 27 დეკემბერს, დაახლოებით 13:00 საათზე, მა-----ის რაიონის სოფელ აზ-----ში, ა-----ების ოჯახის მფლობელობაში არსებულ სახლში, პირადი უთანხმოების ნიადაგზე ჯა---ტ მა-----ს მ-მართ ფიზიკური ძა—ადობის ფაქტი.

3. მტკიცებულებათა ერთობლიობა:

3.1. საქართველოს სსსკ-ის 82-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, „მტკიცებულება უნდა შეფასდეს სისხლის სამართლის საქმესთან მ-სი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვა—საზრისით“. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამ-სად, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მ-ღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა“. მტკიცებულებითი სტანდარტი - „გონივრულ ეჭვს მ-ღმა“, სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის შესაბამ-სად, განიმარტება, როგორც სასამართლოს მ-ერ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის საჭირო მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებდა პირის ბრა—ეულობაში.

3.2. ადამ-ანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მ-ერ ბარბერას (Barberà) და სხვათა საქმეზე განმარტებულია, რომ მტკიცებულებათა შეფასება, მათ შორის მათი რელევანტურობის განსაზღვრა არის ეროვნული სასამართლოების პრეროგატივა.¹ ევროპული სასამართლო მიიჩნევს, რომ შიდასახელმწიფოებრივი სასამართლო უკეთეს პოზიციაშია, ევროპულ სასამართლოსთან შედარებით, რათა შეაფასოს მტკიცებულება, დაადგინოს ფაქტები და განმარტოს შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა.²

3.3. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე სასამართლო საქმეში არსებულ ყველა მტკიცებულებას აფასებს საქმესთან მათი რელევანტურობის, უტყუარობის, საკმარისობის თვა—საზრისით და მ-აჩნია, რომ საქმ-ს არსებითი განხილვის შედეგად ვერ დადასტურდა განაჩენის 1.1. პუნქტში მ-თითებული ფაქტობრივი

გარემოებები, კერძოდ:

3.4. სასამართლო აღნიშნავს, რომ სა----ნ ა-----ის მ-ერ მეუღლე ჯა---ტ მა-----ს მ-მართ 2018 წლის 27 დეკემბერს განხორციელებული ფიზიკური ძა--ადობის ფაქტის დასადასტურებლად, ბრა--დების მხარემ სასამართლოს წარმოუდგინა პირდაპირი მტკიცებულებები: დაზარა--ებულ - ჯა---ტ მა-----ს, მოწმე - ა--მაზ ა-----ის გამოკითხვის ოქმები, რომლებმაც საქმ-ს არსებითი განხილვისას ჩვენების მ-ცემაზე უარი განაცხადეს.

3.5. საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის 24-ე ნაწილის თანახმად, მოწმ-ს ჩვენება არის, მოწმ-ს მ-ერ სასამართლოში მ-ცემული ინფორმაცია სისხლის სამართლის საქმ-ს გარემოებათა შესახებ. ამდენად, სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოწმ-ს ჩვენება არის სასამართლოში მ-ცემული ინფორმაცია და განაჩენის გამოტანის დროს გამოყენებული უნდა იქნეს სწორედ მოწმ-ს მ-ერ სასამართლოში მ-ცემული ჩვენება.

3.6. ზემოაღნიშნული წესიდან არსებობს გამონაკლისი, რომელიც გათვა--ისწინებულია საქართველოს სსსკ-ის 243-ე მუხლით, რომლის 1-ლი ნაწილის შესაბამ-სად, თუ მოწმე არ გამოცხადდა სასამართლოში საქმ-ს არსებითი განხილვის სხდომაზე ჩვენების მ-საცემად, მ-სი გამოკითხვის გზით მ-ღებულის ინფორმაციის ან გამოძიების დროს ამ კოდექსის 114-ე მუხლის შესაბამ-სად მ-ცემული ჩვენების საქმ-ს არსებითი განხილვის სხდომაზე საჯაროდ წაკითხვა, აგრეთვე მ-ღებულის ინფორმაციის/ჩვენების აუდიო ან ვიდეოჩანაწერის მოსმენა (დემონსტრირება) დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოწმე გარდაიცვალა, საქართველოში არ იმყოფება, მ-სი ადგილსამყოფელი უცნობია ან ამოწურულია სასამართლოს წინაშე მ-სი წარდგენის ყველა გონივრული შესაძლებლობა და გამოკითხვა/დაკითხვა ამ კოდექსით დადგენილი წესით ჩატარდა. არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად მხოლოდ აღნიშნული მტკიცებულება დაედოს.

3.7. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამ-სად, თუ მოწმე გამოცხადდა სასამართლოში საქმ-ს არსებითი განხილვის სხდომაზე ჩვენების მ-საცემად, მხარე უფლებამოსილია მოითხოვოს მ-სი გამოკითხვის ოქმ-ს ან მ-ს მ-ერ ამ კოდექსის 114-ე მუხლის შესაბამ-სად მ-ცემული ჩვენების მთლიანად ან ნაწილობრივ საჯაროდ წაკითხვა, აგრეთვე ამ ჩვენების აუდიო ან ვიდეოჩანაწერის მოსმენა (დემონსტრირება). სასამართლო ვა--დებულია დააკმაყოფილოს ეს მოთხოვნა.

3.8. ამდენად, სასამართლო აღნიშნავს, რომ გამოძიების ეტაპზე მოწმ-ს მ-ერ მ-ცემული ჩვენების და მ-ს მ-ერ გამოკითხვისას მ-წოდებული ინფორმაციის საჯაროდ წაკითხვა და შემდგომ მ-სი გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ ორ შემთხვევაში: 1. სსსკ-ის 243-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით მკაცრად გათა--ისწინებულ შემთხვევაში, მაგ.: თუ მოწმე გარდაიცვალა, საქართველოში არ

იმყოფება, მ-სი ადგილსამყოფელი უცნობია ან ამოწურულია სასამართლოს წინაშე მ-სი წარდგენის ყველა გონივრული შესაძლებლობა; 2. სსსკ-ის 243-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვა—ისწინებულ შემთხვევაში, თუ მოწმე გამოცხადდა სასამართლოში ჩვენების მ-საცემად ანუ სასამართლოს აძლევს ჩვენებას (არ სარგებლობს მ-სთვის სსსკ-ის 50-ე მუხლით მ-ნიჭებული პრივილეგიით - არ მ-სცეს ჩვენება) და მხარე მოითხოვოს გამოკითხვის ოქმ-ს ან მოწმ-ს მ-ერ ამ კოდექსის 114-ე მუხლის შესაბამ-სად მ-ცემული ჩვენების მთლიანად ან ნაწილობრივ საჯაროდ წაკითხვას, აგრეთვე ამ ჩვენების აუდიო ან ვიდეოჩანაწერის მოსმენას (დემონსტრირებას).

3.9. სასამართლო ასევე ყურადღებას ამახვილებს არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 52-ე მუხლის მე-3 ნაწილზე, რომლის შესაბამ-სად, „...თუ არასრულწლოვანი სექსუა—ური ექსპლუატაციისა და სექსუა—ური ძა—ადობის მოწმეა ან მსხვერპლია, მ-სი დაკითხვისას შეიძლება განხორციელდეს აუდიო ან ვიდეოჩანაწერა. სასამართლო სხდომაზე შესაძლებელია არასრულწლოვანის მ-ერ მ-ცემული ჩვენების აუდიო ან ვიდეოჩანაწერის მოსმენა (დემონსტრირება)“. ამდენად, სასამართლო განმარტავს, რომ არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის შესაბამ-სად, მხოლოდ სექსუა—ური ექსპლუატაციისა და სექსუა—ური ძა—ადობის არასრულწლოვანი მოწმე ან მსხვერპლის **ჩვენების აუდიო ან ვიდეოჩანაწერის მოსმენა (დემონსტრირება) არის შესაძლებელი.** სხვა შესაძლებლობას არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსი არ ითვა—ისწინებს.

3.10. სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, მოწმემ - ა—მაზ ა—მა არ გააკეთა განმარტება მ-სი შვილის - სა—ნ ა—ნის მ-ერ ჯა—ტ მა—ნს მ-მართ სავარაუდოდ განხორციელებული ძა—ადობის შესახებ და დააფიქსირა პოზიცია, რომ არ სურდა სასამართლოსთვის ჩვენების მ-ცემა. ასევე, დაზარა—ებულმა ჯა—ტ მა—ნ მ არ გააკეთა განცხადება, სა—ნ ა—ნის მ-ერ მ-ს მ-მართ სავარაუდოდ განხორციელებული ძა—ადობის შესახებ და დააფიქსირა პოზიცია, რომ არ სურდა სასამართლოსთვის ჩვენების მ-ცემა.

3.11. ამდენად, ვინაიდან მოცემულ საქმეზე დაზარა—ებულად ცნობილმა ჯა—ტ მა—ნს მ და მოწმემ ა—მაზ ა—ნს სასამართლოს არ მ-სცეს ჩვენება და სახეზე არ არის სსსკ-ის 243-ე მუხლის 1-ლი, მე-2 ნაწილებით გათვა—ისწინებული შემთხვევა, სასამართლო მოკლებულია სამართლებრივ შესაძლებლობას გამოიყენოს მოწმეების მ-ერ გამოძიების დროს გამოკითხვისას მ-წოდებული ინფორმაცია გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

3.12. ამდენად, საქართველოს შიდა კანონმდებლობიდან და ადამ-ანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს ზემოაღნიშნული პრეცედენტებიდან გამომდინარე სასამართლო მოკლებულია სამართლებრივ შესაძლებლობას გამოიყენოს გამოძიების ეტაპზე შედგენილი დაზარა—ებულისა და მოწმ-ს გამოკითხვის

ოქმები და საფუძვლად დაუდოს სა----ნ ა-----ის მ-ერ ჯა---ტ მა-----ს მ-მართ განხორციელებული ფიზიკური ძა--ადობის ფაქტის დადგენას.

3.13. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, „გამოკვლევის გარეშე მტკიცებულებად მიღება ნებისმ-ერი სხვა გარემოება თუ ფაქტი, რომელზეც მხარეები შეთანხმდებიან“. მოცემულ შემთხვევაში ბრა--დებულ სა----ნ ა-----ის სისხლის სამართლის საქმეზე არსებული ბრა--დების მხარის მტკიცებულებები: გი-----ი ბასილიას და ნანული გოგიანის მონაწილეობით ჩატარებული საპროცესო მოქმედებები არსებით სხდომაზე მხარეებს სადავოდ არ გაუხდიათ, რის გამოც ისინი მ-ღებული იქნა მტკიცებულებად გამოკვლევის გარეშე.

3.14. რაც შეეხება ბრა--დების მხარის მ-ერ სასამართლოსათვის წარმოდგენილ სხვა მტკიცებულებებს, სასამართლო ყურადღებას შეაჩერებს სხდომაზე გამოკვლეული თითოეული მტკიცებულების შინაარსზე და განმარტავს, თუ რომელი ფაქტების დადგენის შესაძლებლობას იძლევა ერთობლივად და ინდივიდუა--ურად აღნიშნული მტკიცებულებები, კერძოდ:

3.15. სასამართლო სხდომაზე დაკითხულმა მოწმე ელ---რ ბო-----მ (მა-----ის შს რაიონული სამმართველოს გამომძიებელი) განმარტა, რომ 2018 წლის 27 დეკემბერს, მ-სმ-ერ დაკავებულ იქნა სა----ნ ა-----ი, რის თაობაზეც აცნობა მ-ვე ოჯახის წევრებს.

3.16. სასამართლო სხდომაზე დაკითხულმა მოწმე ლა--ი კა-----მა (თარჯიმანი) განმარტა, რომ 2018 წლის 27 დეკემბერს, როგორც თარჯიმანი მონაწილეობას იღებდა მა-----ის რაიონის სოფელ აზ-----ში ჩატარებულ საგამომძიებო ექსპერიმენტში, რა დროსაც მ-სთვის ცნობილი გახდა, რომ ბრა--დებულმა ცემა მეუღლე.

3.17. სასამართლო სხდომაზე დაკითხულმა მოწმე ამ-ლ გა-----მა (მა-----ის შს რაიონული სამმართველოს უბნის ინსპექტორ გამომძიებელი) განმარტა, რომ 2018 წლის 27 დეკემბერს უბნის ინსპექტორ-გამომძიებელ გი-----ი ბასილიას, ჯა---ტ მა-----ს და თარჯიმან ლა--ი კა----- თან ერთად მონაწილეობას იღებდა მა-----ის რაიონის სოფელ აზ-----ში ჩატარებულ საგამომძიებო ექსპერიმენტში, რა დროსაც ჯა---ტ მა-----მ განაცხადა, რომ სა----ნ ა-----მა გაშლილი ხელი მარჯვენა ლოყაში და ცხვირში დაარტყა მას.

3.18. სასამართლო აღნიშნავს, რომ ელ---რ ბო----- და ამ-ლ გა-----ი არიან პოლიციის თანამშრომლები, ხოლო ლა--ი კა-----ი თარჯიმანი, რომლებიც მონაწილეობდნენ მოცემულ საქმეზე ჩატარებულ საგამომძიებო მოქმედებებში. მ-უთითებენ თუ რა მოქმედებები განახორციელეს მათ ასევე დაადასტურეს მათ მ-ერ ჩატარებული საგამომძიებო მოქმედებების სისწორე. მათ სასამართლოს მ-აწოდეს გამოძიების დროს მოწმეთა დაკითხვის პროცესში და საგამომძიებო

მოქმედებების ჩატარებისას მათგან მღებული (მოყოლილი) ინფორმაცია. არცერთი მათგანი სა----ნ ა-----ის მ-ერ ჯანნეტ მა-----ს მ-მართ სავარაუდოდ ჩადენილ ძა—ადობის ფაქტს არ შესწრებია, შესაბამ-სად აღნიშნული ფაქტის თვითმხილველი თვითონ არ არიან.

3.19. საქართველოს სსსკ-ის 76-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამ-სად, ირიბია მოწმ-ს ის ჩვენება, რომელიც ეფუძნება სხვა პირის მ-ერ გავრცელებულ ინფორმაციას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასამართლოში საქმ-ს არსებითი განხილვის დროს ირიბი ჩვენება დასაშვები მტკიცებულებაა, თუ იგი დასტურდება სხვა ისეთი მტკიცებულებით, რომელიც არ არის ირიბი ჩვენება.

3.20. სასამართლო აღნიშნავს, რომ აღნიშნული მოწმეები არ არიან ფაქტის უშუა—ო შემსწრეები (თვითმხილველები), მათ მ-ერ მ-ცემული ჩვენებები პირის ბრა—დების დადგენილებაში მ-თითებული გარემოებების -ჯა---ტ მა-----ს მ-მართ ძა—ადობის განმახორციელებელი პირის ვინაობის დადგენის თვა—საზრისით წარმოადგენენ ირიბ ჩვენებებს (ჩვენებებს, რომლებიც ეფუძნება სხვა პირის მ-ერ გავრცელებულ ინფორმაციას). ამასთან, თუ ვინ განახორციელა დაზარა—ებულებზე ფიზიკური ძა—ადობა, უშუა—ოდ ამ საკითხთან მ-მართებით, ზემოაღნიშნული მოწმეების ირიბი ჩვენებები არ დასტურდება სხვა ისეთი მტკიცებულებით, რომელიც არ არის ირიბი ჩვენება.

3.21. სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადაწყვეტილებაზე, რომლის თანახმადაც, საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის მე-3 პუნქტთან მ-მართებით არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი საქართველოს მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის მეორე წინადადებისა და იმავე კოდექსის 169-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც ითვა—ისწინებს აღნიშნული კოდექსის 76-ე მუხლით განსაზღვრული (2013 წლის 14 ივნისის რედაქცია) მტკიცებულების - ირიბი ჩვენების საფუძველზე პირის ბრა—დებულად ცნობისა და მ-ს მ-მართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის შესაძლებლობას.¹

3.22. აღნიშნულ საქმეზე საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ განმარტა, რომ ირიბი ჩვენება, ზოგადად, ნაკლებად სანდო მტკიცებულებაა, მ-სი გამოყენება შეიცავს პირის ბრა—ეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღქმ-ს შექმნის საფრთხეს და, ამდენად, შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვა—ისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით. შესაბამ-სად, სასამართლომ დაადგინა, რომ სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც შესაძლებელს ხდის ირიბი ჩვენებების საფუძველზე მღებულ იქნეს პირის ბრა—ეულობასთან დაკავშირებით

გადაწყვეტილება არ პასუხობს საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილ მტკიცებულებათა უტყუარობის მოთხოვნებს და, შესაბამისად, არაკონსტიტუციურია¹.

3.23. ამდენად, სასამართლო მოკლებულია სამართლებრივ შესაძლებლობას მხოლოდ ირიბი ჩვენებების საფუძველზე დაადგინოს, რომ ჯა---ტ მა-----ზე ფიზიკურად იძა—ადა სა----ნ ა-----მა.

3.24. **სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2018 წლის 28 დეკემბრის #000966119 დასკვნის თანახმად (ექსპერტი ბესიკ მანჯგა—აძე):** მოქ.ჯა---ტ მა-----ს 28.12.18წ. ობიექტური შემოწმებით სხეულზე, ტანსაცმლით დაუფარავ მ-დამოებში ფიზიკური დაზიანების რაიმე ობიექტური ნიშნები არ არენიშნება.

3.25. სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 30 დეკემბრის №424აპ-16 გადაწყვეტილებაზე, სადაც განმარტებულია, რომ საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ქმედების ჩადენის ვითარების აღდგენის ამსახველი ოქმ-, რომელიც შედგენილი იქნა საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებისას, მ-სი შინაარსიდან გამომდინარე, წარმოადგენს პირდაპირ მტკიცებულებას, რომელიც სასამართლომ შეიძლება გამოიყენოს გამამტყუნებელი ან გამამართლებელი განაჩენის დადგენისა და დასაბუთებისათვის.

3.26. საქმეში განთავსებული 2018 წლის 27 დეკემბერს შედგენილი საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმ-ს თანახმად დადგენილია, რომ მა-----ის რაიონის სოფელ აზ-----ში, უბნის ინსპექტორ-გამომძიებელ გი-----ი ბასილიას, მოწმე ჯა---ტ მა-----ს, თარჯიმან ლა—ი კახნიასვილის, უბნის ინსპექტორ გამომძიებელ ამ-ლ გა-----ის მონაწილეობით, ღამ-ს საათებში, ხელოვნური განათების პირობებში, მშრა—ამ-ნდში, ყოველგვარი ხელისშემშლელი პირობების გარეშე ჩატარდა საგამოძიებო ექსპერიმენტი, რა დროსაც ჯა---ტ მა-----ს გაეცნო მ-სი უფლება მოვა—ეობები, წაეკითხა მ-ს მ-ერ მ-ცემული ჩვენება, და მ-ეცა წინადადება მ-ელო მონაწილეობა საგამოძიებო ექსპერიმენტში. ოთახში, ჯა---ტ მა-----მ მ-უთითა ადგილი სადაც მ-სი მეუღლის მხრიდან მასზე განხორციელებული ფიზიკური და—ადობის ფაქტის დროს იდგა მ-სი დედამთილი ხატირა ა-----ა, მამამთილი ა—მაზ ა-----ი, სად იდგა თვითონ და სად იდგა მ-სი მეუღლე სა----ნ ა-----ი. უბნის ინსპექტორ-გამომძიებელ ამ-ლ გა-----ის დახმარებით და ჯანატ მა-----ს მ-თითებით სრულად იქნა აღდგენილი ვითარება, რა ვიტარებაში მ-აყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა ჯა---ტ მა-----ს, კერძოდ: სა----ნ ა-----მა გაშლილი ხელი მარჯვენა ლოყაში და ცხვირში დაარტყა ჯა---ტ მა-----ს. ექსპერიმენტის დროს გადაღებული იქნა ფოტო სურათები. სასამართლო განმარტავს, რომ აღნიშნული ოქმ- სხვა პირდაპირი მტკიცებულებებით: დაზარა—ებულისა და მოწმეების ჩვენებებით, სასამართლო სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით ვერ

იქნა გამყარებული. სასამართლოს მ-აჩნია, რომ მხოლოდ 2018 წლის 27 დეკემბერს შედგენილი საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმ- არაა საკმარისი მტკიცებულება, ბრა—დებულ სა----ნ ა-----ის მ-მართ გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად.

3.27. სასამართლოს მ-აჩნია, რომ ბრა—დების მხარის მ-ერ ვერ იქნა წარმოდგენილი აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მ-ღმა ადასტურებს პირის ბრა—ეულობას. დაზარა— ებულის სხეულზე არ აღენიშნება დაზიანებები, იმ პირობებში, როდესაც, ბრა— დების მხარე მ-უთითებს სა----ნ ა-----ის მ-ერ ჯა---ტ მა-----ს მ-მართ პირადი უთანხმოების ნიადაგზე, გაშლილი ხელის სახის, კერძოდ ლოყის და ცხვირის არეში დარტყმ-ს გზით ფიზიკურად და—ადობის ფაქტზე, რასაც კატეგორიულად გამორიცხავს სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2018 წლის 28 დეკემბრის #000966119 დასკვნა, დაზარა— ებულმა - ჯა---ტ მა-----მ და მოწმე ა—მაზ ა-----მა უარი განაცხადეს ჩვენების მ-ცემაზე, სისხლის სამართლის საქმეში არ არსებობს არცერთი უტყუარი პირდაპირი ხასიათის მტკიცებულება, რომლის შინაარსიდან გამომდინარე შესაძლებელი იქნებოდა სა----ნ ა-----ის მხრიდან მეუღლეზე ფიზიკური შეურაცხყოფის ფაქტის დადგენა.

3.28. სასამართლო ასევე აღნიშნავს, რომ ბრა—დებულმა საქმ-ს არსებითი განხილვის დროს გამოიყენა დუმ-ლის უფლება და სასამართლოს არ მ-სცა ჩვენება. საქართველოს სსსკ-ის 38-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, ბრა— დებულს შეუძლია ნებისმ-ერ დროს გამოიყენოს დუმ-ლის უფლება. თუ ბრა— დებული ირჩევს დუმ-ლის უფლებას, ეს არ შეიძლება შეფასდეს მ-სი ბრა— ეულობის დამადასტურებელ მტკიცებულებად. ამდენად, ბრა—დებულის მ-ერ დუმ-ლის უფლებით სარგებლობა ვერ იქნება გამოყენებული მ-ს წინააღმდეგ და ვერ შეფასდება მ-სი ბრა—ეულობის დამადასტურებელ მტკიცებულებად.

3.29. სასამართლო ასევე ყურადღებას ამახვილებს ბრა—დებულის მ-ერ საბოლოო სიტყვაში დაფიქსირებულ განმარტებაზე, რომ იგი არ აღიარებს ცოლის მ-მართ განხორციელებულ და—ადობას.

3.30. ბრა—დებულის დაკავების ოქმ-ს თანახმად, 2018 წლის 27 დეკემბერს, 22:57 საათზე, მა-----ის რაიონული სამმართველოს გამომძიებელის ელ---რ ბოლქვაძის მ-ერ დაკავებულ იქნა სა----ნ ა-----ი.

4. სამართლებრივი შეფასება:

4.1. სასამართლო განმარტავს, რომ კანონმდებლის მ-ერ საქართველოს სსკ-ის 126¹ მუხლით კრიმ-ნა—იზებულია ოჯახში და—ადობა - ოჯახის ერთი წევრის მ-ერ მეორის მ-მართ და—ადობა, სისტემატური შეურაცხყოფა, შანტაჟი, დამცირება, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი ან ტანჯვა და რასაც არ მოჰყოლია ამ

კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვა—ისწინებული შედეგი. განსახილველი დანაშაულისგან სისხლისსამართლებრივი დაცვის ობიექტია ადამ-ანის (ოჯახის წევრის) ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობა. დანაშაული გამოიხატება: ა) ძა—ადობაში; ბ) სისტემატურ შეურაცხყოფაში, შანტაჟსა და დამცირებაში. ოჯახში ძა—ადობა (სსკ-ს 126¹ მუხლი) შედეგიანი დელიქტია და მ-სი შემადგენლობისთვის აუცილებელია, რომ სუბიექტის ქმედებით დაზარა—ებულმა განიცადოს ფიზიკური ტკივილი ან ტანჯვა, ამასთან, ამ ქმედებამ არ უნდა გამოიწვიოს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვა—ისწინებული მძიმე შედეგი.

4.2. საქართველოს სსკ-ის 126¹ მუხლის შენიშვნის თანახმად, ამ მუხლ 4.3. „ოჯახში ძა—ადობის აღკვეთის, ოჯახში ძა—ადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, მე-4 მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტის შესაბამ-სად, ოჯახის წევრი ამ კანონის მ-ზნებისათვის არის, დედა, მამა, პაპა, ბებია, შვილი (გერი), შვილობილი, მშვილებელი, მშვილებლის მეუღლე, ნაშვილები, მ-მლები ოჯახი (დედობილი, მამობილი), შვილიშვილი, და, ძმა, მეუღლის მშობლები, სიძე, რძა—ი, ყოფილი მეუღლე, არარეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფი პირები და მათი ოჯახის წევრები, მეურვე.

4.3. ამდენად, სასამართლო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსისა და „ოჯახში ძა—ადობის აღკვეთის, ოჯახში ძა—ადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის რეგულაციების შესაბამ-სად განმარტავს, რომ არ აქვს არსებითი მნიშვნელობა მეუღლეები იმყოფებიან თუ არა რეგისტრირებულ ქორწინებაში, მთავარია ისინი ერთად ეწევიან (ეწეოდნენ) ოჯახურ ცხოვრებას, ერთიან საოჯახო მეურნეობას.

4.4. ანა—ოგიური მ-დგომა აქვს ადამ-ანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოს, რომელმაც ერთ-ერთ თავის ადრინდელ გადაწყვეტილებაში დაადგინა, რომ ადამ-ანის მ-ზნებისათვის ოჯახის წევრად ითვლება: მეუღლე, დედა, მამა, პაპა, ბებია, შვილი (გერი), შვილობილი, მშვილებელი, მშვილებლის მეუღლე, ნაშვილები, მ-მლები ოჯახი (დედობილი, მამობილი), მეურვე, შვილიშვილი, და, ძმა, მეუღლის მშობლები, სიძე, რძა—ი, ყოფილი მეუღლე, აგრეთვე პირები, რომლებიც მუდმ-ვად ეწევიან ან ეწეოდნენ ერთიან საოჯახო მეურნეობას.

4.5. სასამართლო აღნიშნავს, რომ ბრა—დების მხარის მ-ერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უტყუარად დადგენილია, რომ სა----ნ ა-----ი არის ჯა---ტ მა-- -----ს ქმარი ანუ ისინი არიან ოჯახის წევრები.

ის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-8 მუხლი (პირადი და ოჯახური ცხოვრების დაცულობის უფლება) არ განასხვავებს „კანონიერ“ და „უკანონო“ ოჯახებს (მარქსი ბელგიის წინააღმდეგ (*Marckx v. Belgium*), განაცხადი no. 6833/74, ადამ-ანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პლენუმ-ს 1979 წლის 13 ივნისის გადაწყვეტილების პუნქტი 31). ადამ-ანის

უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ ეს მ-დგომა შემდგომ პრაქტიკაშიც შეინარჩუნა. კონვენციის მე-8 მუხლით გარანტირებული ოჯახური ცხოვრების დაცულობის უფლება მხოლოდ დაქორწინებულ პირებზე არ ვრცელდება და შეიძლება მოიცავდეს *de facto* ოჯახსაც, რომლის მხარეები რეგისტრირებულ ქორწინებაში არ იმყოფებიან (ა—იმ- რუსეთის წინააღმდეგ (*Alim v. Russia*), განაცხადი no. 39417/07, ადამ-ანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2011 წლის 27 სექტემბრის გადაწყვეტილების პუნქტი 69).

4.6. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ს 126¹ მუხლის შემადგენლობისთვის აუცილებელია, რომ სუბიექტის ქმედებით დაზარა—ებულმა განიცადოს ფიზიკური ტკივილი. ბრა—დების მხარის მ-ერ სასამართლოში არ ყოფილა წარმოდგენილი გონივრულ ეჭვს მ-ღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა რომლებიც დაადასტურებდა სა—-ნ ა—-----ის მხრიდან ჯა—ტ მა—-----ს მ-მართ განხორციელებული ქმედებით ამ უკანასკნელის ფიზიკური ტკივილის განცდის ფაქტს, კერძოდ სასამართლო პროცესზე დაზარა—ებულმა ჯა—ტ მა—-----მ და თვითმხილველმა მოწმემ ა—მაზ ა—-----ამ უარი განაცხადეს ჩვენების მ-ცემაზე, ხოლო სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2018 წლის 28 დეკემბრის #000966119 დასკვნის თანახმად კი ჯა—ტ მა—-----ს ობიექტური შემოწმებით სხეულზე, ტანსაცმლით დაუფარავ მ-დამოებში ფიზიკური დაზიანების რაიმე ობიექტური ნიშნები არ აღენიშნება.

4.7. საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არავინ არ არის ვა—დებული ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა. ბრა—დების მტკიცების მოვა—ეობა ეკისრება ბრა—მდებელს. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, დადგენილება ბრა—დებულის სახით პირის პასუხისგებაში მ-ცემ-ს შესახებ და გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს. ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დაადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრა—დებულის სასარგებლოდ.

4.8. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მ-ერ განმარტებულია, რომ აღნიშნული კონსტიტუციური დებულება წარმოადგენს სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთ საფუძველს, განამტკიცებს უდანაშაულო პირის მსჯავრდების თავიდან აცილების მნიშვნელოვან, საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპს - „in dubio pro reo“, რომლის თანახმად, დაუშვებელია პირის მსჯავრდება საეჭვო ხასიათის ბრა—დებების საფუძველზე და, ამდენად, სისხლისსამართლებრივი დევნის პროცესში ადამ-ანის უფლებების დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიას ქმნის. **მხოლოდ უტყუარი მტკიცებულებების საფუძველზე პასუხისმგებლობის დაკისრების პრინციპი** წარმოადგენს იმ-ს გარანტიას, რომ სახელმწიფო მოხელეთა **თვითნებობისა თუ შეცდომების** შედეგად არ მოხდეს უდანაშაულო პირის მსჯავრდება. სამართლებრივი სახელმწიფო გულისხმობს ისეთი სამართლებრივი სისტემ-ს არსებობას, რომლის

პირობებშიც პირის წინააღმდეგ განხორციელებული მართლმსაჯულების ღონისძიებები - ბრა—დება და პასუხისმგებლობის დაკისრება უნდა განხორციელდეს ადეკვატური სტანდარტების შესაბამ-სად¹.

4.9. ადამ-ანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მ-ერ ბარბერას (Barberà) და სხვათა საქმეზე განმარტებულია, რომ პროკურატურამ უნდა წარადგინოს საკმარისი მტკიცებულებები იმ-სათვის რათა პირის მსჯავრდება მოხდეს.² უდანაშაულობის პრეზუმფცია დაირღვევა, თუ მტკიცების ტვირთი ბრა—დების ნაცვლად დაცვას დაეკისრება.³

4.10. საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს კანონიერი, დასაბუთებული და სამართლიანი. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მე-ხედვით, სასამართლოს განაჩენი კანონიერია, თუ იგი გამოტანილია საქართველოს კონსტიტუციის, ამ კოდექსისა და საქართველოს სხვა კანონების მოთხოვნათა დაცვით, რომელთა ნორმებიც გამოყენებული იყო სისხლის სამართლის პროცესში. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი დასაბუთებულია, თუ ის ემყარება სასამართლო განხილვის დროს გამოკვლეულ, ეჭვის გამომრიცხავ მტკიცებულებათა ერთობლიობას. განაჩენში ჩამოყა—იბებული ყველა დასკვნა და გადაწყვეტილება დასაბუთებული უნდა იყოს.

4.11. საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მ-ღმა ადასტურებს პირის ბრა—ულობას. მტკიცებულების შეფასების დროს წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც არ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრა—დებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ.

4.12. სასამართლო დამატებით განმარტავს, რომ მტკიცებულებათა ერთობლიობა უნდა იყოს ერთმანეთთან შეთანხმებული, მტკიცებულებებს შორის უნდა არსებობდეს შინაარსობრივი კავშირი და ერთმანეთთან შეთანხმებული მტკიცებულებები აშკარად უნდა ადასტურებდნენ რაიმე ფაქტს ან გარემოებას და მათში ეჭვის შეტანის გონივრული საფუძველი არ უნდა არსებობდეს. ასევე მტკიცებულებათა ერთობლიობა უნდა იყოს დამაჯერებელი ობიექტური, ნეიტრა-—ური პირისათვის, რათა ეს პირი დარწმუნდეს სწორედ ბრა—დებულის მ-ერ დანაშაულის ჩადენაში. დამაჯერებლობის ხარისხი იმდენად მაღა—ი უნდა იყოს, რომ რაიმე გონივრულ ეჭვს ან ვარაუდს არ უნდა იწვევდეს ბრა—დებულის მ-მართ. მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ადგენს და ადასტურებს გარკვეულ ფაქტებსა და გარემოებებს, არ უნდა წარმოშობდეს ისეთ კითხვებს, რომლებიც დანაშაულის ჩადენის ფაქტობრივ გარემოებებს ეჭვქვეშ დააყენებს და გააჩენს გონივრულ კითხვებს ამ პოზიციის საწინააღმდეგოდ.

4.13. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციით და სისხლის

სამართლის საპროცესო კოდექსით გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად ყველა კატეგორიის საქმეზე დადგენილია ერთი სტანდარტი - ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი (უტყუარი) მტკიცებულებების ერთობლიობა, რომლიდანაც გამონაკლისი არ არის დასაშვები. მაგა—ითად, საკითხის იმგვარად შეფასება და გადაწყვეტა, რომ ოჯახური ძა—ადობის კატეგორიის საქმეებზე გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად დადგინდეს უფრო დაბა—ი მტკიცებულებითი სტანდარტი, ვიდრე ამას საქართველოს კონსტიტუცია და საპროცესო კოდექსი მოითხოვს, არსობრივად მცდარია. არასაკმარისი, არადამაჯერებელი და უტყუარი მტკიცებულებების გარეშე პირის მსჯავრდება დაუშვებელია და არსებითად ეწინააღმდეგება როგორც საქართველოს კონსტიტუციითა და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით, ასევე ადამ-ანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებებით დადგენილ სტანდარტებს.

4.14. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე სასამართლო მ-ვიდა დასკვნამდე, რომ საქმეზე არ მოიპოვება გონივრულ ეჭვს მ-ღმა არსებულ, ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა სა----ნ ა-----ის საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით დამნაშავედ ცნობისა და მ-ს მ-მართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის, რის გამოც იგი წარდგენილ ბრა—დებაში ცნობილ უნდა იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს.

5. აღკვეთის ღონისძიების, ნივთმტკიცების საკითხის გადაწყვეტა:

სა----ნ ა—პასაევის მ-მართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება პატიმრობა გაუქმდეს.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5, მე-13, 76-ე, 82-ე, 92-ე, 169-ე, 258-260-ე, 268-ე, 270-272-ე, 275-277-ე, 293-ე მუხლების, შესაბამ-სად, სასამართლომ

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

სა----ნ ა-----ი საქართველოს სსკ-ს 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვა—ისწინებული ქმედებისათვის წარდგენილ ბრა—დებაში ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს.

სა----ნ ა-----ის მ-მართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება პატიმრობა გაუქმდეს და იგი დაუყოვნებლივ განტავისუფლდეს სასამართლო სხდომათა დარბაზიდან.

სა----ნ ა-----ს აქვს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების უფლება.

განაჩენი კანონიერ ძალაში შედის გამოცხადებისთანავე და ექვემდებარება აღსრულებას.

განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს გამოცხადებიდან ერთი თვის ვადაში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში, ბოლნისის რაიონული სასამართლოს მეშვეობით.

მოსამართლე

ჯემა—კოპა—იანი